

Metoodikakonverents „Õppijat toetavate süsteemide arendamine“

Töötoa „Kuidas märgata, et õppijal on sõltuvusprobleemid“ kokkuvõte

Töötoa viisid läbi Tiia Pertel ja Mariliis Tael Tervise Arengu Instituudist ning selles osales 29 Tartu Kutsehariduskeskuse töötajat.

Töötoas arutleti, mis on uimastid ning millised on uimastiseotuse astmed (proovimine, tarvitamine, kuritarvitamine, sõltuvus). Anti ülevaade kolme regulaarselt läbiviidava uuringu andmete põhjal noorte uimastite (alkohol, tubakas, vesipiip, kanep) tarvitamise trendidest. Andmete põhjal arutati millised tegurid ja kuidas mõjutavad noorte uimastite tarbimist (nn riski- ja kaitsefaktorid).

Töötoas arutleti järgmiste väidete üle:

- Kutsekool peab tegelema uimastiennetusega
- Kõik kutsekooli töötajad ja õpilased peavad olema kaasatud uimastiennetusse

Tutvustati juhendmaterjali „Soovitused uimastiennetuseks ja uimastitega seotud juhtumite lahendamiseks koolis“ mustandit, mille kõik töötoas osalejad paberikandjal ka kaasa said võtta.

Töötoas arutleti, kuidas märgata uimastiprobleemidega õppijat – järsud muutused käitumises ja tavades, füüsilised muutused, esemelised leiud, sotsiaalsed probleemid.

Kõigilt töötoas osalejatelt paluti välja tuua üks mõte, mis töötoast kaasa võetakse. Järgnevalt on välja toodud üldistatud näited kirjutatust:

- Sõltuvusprobleemidega tuleb tegeleda järjepidevalt ning kõigil tasanditel;
- Läbi viiakse mitmeid erinevaid uuringuid info saamiseks uimasti tarvitamise valdkonnas;
- Eesti noored tarvitavad erinevaid uimasteid – tuleb teadvustada probleemi olemasolu, märgata (nt tarvitaja tundemärgid) ning tegeleda ennetusega juba varakult;
- On olemas erinevad kaitsefaktorid, mis aitavad vähendada riski uimasti tarvitamiseks, nt vaba aja sisustamine;
- Uimastite tarvitamine jaguneb erinevateks astmeteks – proovimine, tarvitamine, kuritarvitamine, sõltuvus;
- Uimastiennetus on oluline ning koolil peaks olema olukorraga tegelemiseks kindel tegevusplaan;
- Riiklikul tasemel puudub ühtne kontseptsioon – jagatud vastutus on suur miinus.